

ELÄKETURVAKESKUS

KALEVANKATU 6 - HELSINKI
Puhelin (vaihte) 64 25 11 Postisiirto 120811
Liikepankit Osuuskassat Säästöpankit tili 5041

Yleiskirje n:o 8/64

20.5.1964

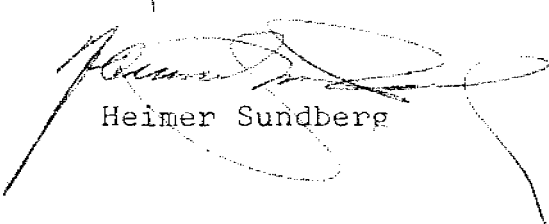
Työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa
harjoittaville eläkelaitoksille ja työ-
eläkekassoille

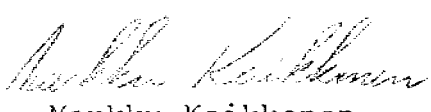
Asia: uudet vähimmäisturvaa
vastaavan vapaakirjan
ehdot ja perusteet

Sosiaaliministeriö on Eläketurvakeskuksen esityksestä
6.5.1964 vahvistanut uudet työntekijäin eläkeasetuksen 8 §:ssä tarkoi-
tetut vähimmäisturvaa vastaavan vapaakirjan ehdot ja perusteet. Sa-
malla on kumottu entiset 28 päivänä joulukuuta 1962 vahvistetut, Elä-
keturvakeskuksen yleiskirjeessä 2/63 eläkelaitoksille lähetetyt vas-
taavat ehdot ja perusteet.

Uudet vapaakirjan ehdot ja perusteet lähetetään ohjeisena.

ELÄKETURVAKESKUS

Heimer Sundberg

Markku Kaikkonen

Työntekijäin eläkeasetuksen 8 §:ssä tar-
koitetut vähimmäisturvaa vastaavan
V A P A A K I R J A N E H D O T J A P E R U S T E E T
(Sosiaaliministeriön 6.5.1964 vahvistamat)

SOVELTAMISALUE

1 §.

Näitä ehtoja ja perusteita sovelletaan vapaakirjaan, joka perustuu työntekijäin eläkelain mukaiseen vähimmäiseläketurvajärjestelyyn. Tällöin kuitenkin eläkeikä voi olla 65 vuodesta poikkeava ja työkyvyttömyyseläkkeen saamisen ehdot lain vähimmäisvaatimuksia auliimmat.

Niinikään noudatetaan näitä ehtoja ja perusteita soveltuvin osin myös lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen 10 §:ssä tarkoitettuun vapaakirjaan.

VAPAAKIRJA

2 §.

Työntekijän oikeus vastaiseen eläkkeeseen sellaisen työsuhteen perusteella, joka päättyy hänen olematta välittömästi oikeutettu eläkkeeseen, toteutetaan muodostamalla tätä etuutta vastaava vapaakirja.

ELÄKEOIKEUS

3 §.

Työntekijällä on vapaakirjan perusteella oikeus saada

1) vanhuuseläkettä täytettyään 65 vuotta, edellyttäen, että hän ei enää ole työntekijäin eläkelain alaisessa työsuhteessa ja

2) työkyvyttömyyseläkettä työntekijäin eläkelain 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaisesti, ei kuitenkaan silloin, kun hänelle on myönnetty työkyvyttömyyseläke työntekijäin eläkelain 6 §:n 3 momenttia soveltaen tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 7 §:n 1 momenttia soveltaen.

Jos työntekijä myöhemmin menee uudelleen työntekijäin eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain alaiseen työsuhteeseen ja saa sen johdosta, uudelleen vapaakirjaa saamatta, eläkkeen muussa iässä tai muiden ehtojen mukaisesti tahi jos hän saa eläkkeen hänelle myönnetyn vapaaehtoisen jatkovakuutuksen perusteella, määräytyy hänen oikeutensa saada eläkettä vapaakirjan perusteella näiden ehtojen mukaisesti.

4 §.

Työkyvyttömyyseläkkeen saajan täyttäessä edellisessä pykälässä tarkoitetun vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän muuttuu hänen eläkkeensä vanhuuseläkkeeksi.

ELÄKKEEN SUURUUS

5 §.

Vapaakirjan eläkkeen määrä on, ellei seuraavasta muuta johdu, jokaiselta eläkkeeseen oikeuttavalta kuukaudelta niin monta prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta kuin eläketurvan ehdoista seuraa.

Jos työsuhteeseen liittyvien eläketurvan ehtojen mukaan eläkeikä on 65 vuodesta poikkeava, kerrotaan edellisessä momentissa tarkoitettu eläkkeen määrä vapaakirjaa muodostettaessa seuraavasta taulukosta tämän eläkeiän kohdalta saatavalla luvulla:

eläkeikä	kerroin	eläkeikä	kerroin
50	3.45	65	1.00
51	3.21	66	0.90
52	2.99	67	0.81
53	2.78	68	0.73
54	2.58	69	0.65
55	2.39	70	0.58
56	2.21	71	0.52
57	2.04	72	0.46
58	1.88	73	0.40
59	1.73	74	0.35
60	1.59	75	0.30
61	1.46	76	0.26
62	1.33	77	0.23
63	1.21	78	0.19
64	1.10	79	0.16

Kun oikeus vapaakirjan perusteella suoritettavan vanhuuseläkkeen saamiseen syntyy jossakin muussa kuin 65 vuoden iässä, muutetaan edellä esitetyllä tavalla laskettu eläkkeen määrä jakamalla se tätä ikää vastaavalla edellisen taulukon kertoimella. Ikä määrätään kuukauden tarkkuudella ja taulukon kertoimet lasketaan suoraviivaista interpolatiota käyttäen tätä ikää vastaaviksi kahden desimaalin tarkkuudella. Iän ollessa yli 79 vuotta käytetään kuitenkin 79 vuoden ikää vastaavaa arvoa.

Vapaakirjan perusteella maksettavan työkyvyttömyyseläkkeen määrä lasketaan aina tämän pykälän 1 momentin mukaan.

TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN EPÄÄMINEN TAI VÄHENTÄMINEN

6 §.

Työkyvyttömyyseläke on evättävä tai sitä vähennettävä, jos työntekijä on aiheuttanut työkyvyttömyytensä tahallaan.

Työkyvyttömyyseläkettä voidaan vähentää, jos työntekijä on aiheuttanut työkyvyttömyytensä törkeällä tuottamuksella tai saanut sairautensa, vikansa tai vammansa rikollisella teolla.

ELÄKKEEN SUORITTAMINEN

7 §.

Vanhuuseläkettä suoritetaan sitä seuraavan kuukauden alusta, jona työntekijä on tullut oikeutetuksi vanhuuseläkkeen saamiseen.

Työkyvyttömyyseläkettä suoritetaan sen kuukauden alusta, joka lähinnä seuraa työkyvyttömyyden alkamista.

Eläkettä ei ilman pätevää syytä suoriteta takautuvasti pitemmältä kuin vuoden ajalta ennen hakemuksen tekemistä.

Jollei erääntynyttä eläkettä ole nostettu kolmen vuoden kuluessa siitä, kun eläkkeeseen oikeutettu sai tietää, että eläke oli nostettavissa, tai kymmenen vuoden kuluessa eläkkeen erääntymispäivästä, on oikeus tähän eläke-erään menetetty.

Erääntyneelle eläke-erälle ei suoriteta korkoa.

8 §.

Eläkkeen saajan on vaadittaessa esitettävä eläkelaitokselle selvitys siitä, että edellytykset eläkkeen saamiseen edelleen ovat olemassa. Eläkkeen suorittaminen voidaan keskeyttää, kunnes selvi-

tys on toimitettu.

Työkyvyttömyyseläkkeen hakija tai sen saaja on velvollinen, jos eläkelaitos niin määrää, käymään työkyvyttömyyden selvittämistä varten tutkittavana eläkelaitoksen nimeämän lääkärin luona tai eläkelaitoksen osoittamassa sairaalassa. Eläkelaitos korvaa tällöin tutkimuksesta aiheutuvat kustannukset, joihin luetaan myös kohtuulliset matkakustannukset ja kohtuullinen matkapäiväraha toiselle paikkakunnalle määräyksen mukaisesti suoritetusta matkasta.

Jos eläkkeen hakija tai sen saaja ilman hyväksyttävää syytä jättää edellä tarkoitetun määräyksen noudattamatta, voidaan hakemus jättää sillensä tai jo myönnetyn eläkkeen suorittaminen keskeyttää, kunnes määräystä on noudatettu.

Työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi voidaan työntekijälle antaa lääkintähuoltoa, koulutusta ja työhuoltoa. Jos työntekijä ilman pätevää syytä kieltäytyy tästä, voidaan menetellä edellisessä momentissa mainitulla tavalla.

9 §.

Jos eläkkeensaaja joutuu rangaistuslaitokseen vapausrangaistusta kärsimään taikka pakkolaitokseen tai pakkotyölaitokseen, voidaan eläke siltä ajalta, jonka laitoksessaolo kestää, asianomaisen sosiaalilautakunnan esityksestä maksaa lautakunnalle käytettäväksi eläkkeensaajan ja hänen huollettavinaan olevien niiden omaisten vastaiseen huoltoon, joista hän lain mukaan on velvollinen pitämään huolta.

ERINÄISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

10 §.

Milloin työntekijälle myönnetään työkyvyttömyyseläke työn-

tekijäin eläkelain 6 §:n 3 momenttia tai lyhytaikaisissa työsuhteis-
sa olevien työntekijäin eläkelain 7 §:n 1 momenttia soveltaen, laske-
taan se eläkkeen osa, joka muussa tapauksessa olisi perustunut va-
paakirjaan, näiden ehtojen 5 §:ssä määrättyllä tavalla.